

Czwartek, 21 listopada 2013 r.

P7_TA(2013)0514

Europejska baza technologiczno-przemysłowa sektora obronnego

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 listopada 2013 r. w sprawie europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (2013/2125(INI))

(2016/C 436/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając tytuł V Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 21, 42, 45 i 46, a także art. 173, 179-190 i 352 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i załączony do niego protokół nr 10,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 13-14 grudnia 2012 r. oraz proces przygotowania posiedzenia Rady Europejskiej w sprawie obrony, które odbędą się w dniach 19-20 grudnia 2013 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 24 lipca 2013 r. zatytułowany „W kierunku bardziej konkurencyjnego i wydajnego sektora obronności i bezpieczeństwa” (COM(2013)0542),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 grudnia 2007 r. zatytułowany „Strategia na rzecz silniejszego i bardziej konkurencyjnego europejskiego przemysłu obronnego” (COM(2007)0764),
- uwzględniając europejską strategię bezpieczeństwa przyjętą przez Radę Europejską w dniu 12 grudnia 2003 r. oraz sprawozdanie w sprawie jej wdrożenia zatwierdzone przez Radę Europejską w dniach 11-12 grudnia 2008 r.,
- uwzględniając oświadczenie w sprawie wzmocnienia europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony, przyjęte przez Radę Europejską w dniu 12 grudnia 2008 r., oraz oświadczenie w sprawie zwiększenia potencjału, przyjęte przez Radę w dniu 11 grudnia 2008 r.,
- uwzględniając strategię na rzecz europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego przyjętą przez Radę Sterującą Europejskiej Agencji Obrony (EAO) w dniu 14 maja 2007 r.,
- uwzględniając decyzję Rady 2011/411/WPZiB z dnia 12 lipca 2011 r. określającą statut, siedzibę i zasady operacyjne Europejskiej Agencji Obrony oraz uchylającą wspólne działanie 2004/551/WPZiB ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2009/81/WE w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa ⁽²⁾,
- uwzględniając rezolucje z 22 listopada 2012 r. w sprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony ⁽³⁾ oraz z 14 grudnia 2011 r. w sprawie wpływu kryzysu gospodarczego na sektor obrony w państwach członkowskich UE ⁽⁴⁾,
- uwzględniając art.48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, jak również Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (A7-0358/2013),

⁽¹⁾ Dz.U. L 183 z 13.7.2011, s. 16.

⁽²⁾ Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0455.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 168 E z 14.6.2013, s. 9.

Czwartek, 21 listopada 2013 r.

Sprawne funkcjonowanie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony wymaga silnej europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego

1. przypomina, że sprawne funkcjonowanie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony wymaga silnej europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB), a jednocześnie stanowi kluczowy element potencjału Europy do zapewnienia bezpieczeństwa swoim obywatelom oraz ochrony swoich wartości i promowania własnych interesów; zaznacza, że europejska branża obronna jest dużym źródłem wzrostu i innowacji, co ma podstawowe znaczenie dla stabilności i bezpieczeństwa; uważa, że jednym ze strategicznych priorytetów UE powinno być stworzenie i rozwijanie konkurencyjnej europejskiej bazy przemysłu obronnego;
2. przypomina o poziomie ambicji operacyjnych przedstawionych skrótowo w oświadczeniu Rady w sprawie wzmocnienia zdolności z dnia 11 grudnia 2008 r. oraz zadań cywilnych i wojskowych przewidzianych w art. 43 ust. 1 TUE; przypomina, że państwa członkowskie zobowiązały się do usprawnienia swoich zdolności bojowych; wzywa Radę Europejską, aby zaczęła w tym celu opracowywać europejską politykę w zakresie zdolności i uzbrojenia, zgodnie z postanowieniami art. 42 ust. 3 TUE;
3. podkreśla, że podczas gdy niektóre kraje trzecie, takie jak Chiny, Indie, Brazylia czy Rosja zwiększają wydatki na obronę, budżet UE w tej dziedzinie jest okrawany; zwraca uwagę na zmiany w sytuacji strategicznej na świecie, zmniejszenie budżetu przeznaczanego na obronę, spowodowane zwłaszcza kryzysem gospodarczym i finansowym, przyspieszenie rozwoju technologii oraz na fakt, że europejskie przedsiębiorstwa związane z obronnością dostosowują się do tej sytuacji, kładąc nacisk na eksport do państw trzecich kosztem transferu szczególnie chronionych rozwiązań technologicznych i praw własności intelektualnej oraz przenoszenia produkcji poza UE;
4. wyraża zaniepokojenie z powodu ograniczenia inwestycji przeznaczonych na obronność oraz wzywa państwa członkowskie, EAO i Komisję do przyjęcia środków mających przeciwdziałać coraz większemu zagrożeniu przejścia kontroli i wykorzystania EDTIB przez mocarstwa trzecie o odmiennych interesach strategicznych; wzywa państwa członkowskie, by przede wszystkim wzmocniły europejską współpracę w zakresie przemysłu, aby zapewnić – w jak najszerszym stopniu – strategiczną autonomię poprzez rozwijanie i tworzenie wydajnego potencjału militarnego i potencjału bezpieczeństwa przy wykorzystaniu najbardziej zaawansowanych technologii;
5. podkreśla, że wejście w życie Traktatu z Lizbony powoduje rozszerzenie zakresu unijnej polityki przemysłowej, kosmicznej i w dziedzinie badań naukowych i objęcie nim obronności; zwraca uwagę, że programy unijne w innych dziedzinach, takich jak bezpieczeństwo wewnętrzne i ochrona granic, zarządzanie kłęskami żywiołowymi i rozwój zapewniają znaczące perspektywy wspólnego rozwijania zdolności istotnych z punktu widzenia tych strategii i misji WPBiO;
6. przypomina o konieczności osiągania postępów w konsolidacji EDTIB i zauważa, że w obliczu coraz bardziej zaawansowanych i kosztownych technologii, nasilającej się międzynarodowej konkurencji, a także cięć budżetowych i zmniejszenia produkcji w dziedzinie obronności wciąż możliwa jest realizacja wielonarodowych projektów z zakresu obronności oraz że żadne państwo członkowskie UE nie jest w stanie podtrzymać działalności przemysłu obronnego wyłącznie na szczeblu krajowym; ubolewa nad faktem, że choć w europejskim przemyśle lotniczym osiągnięto pewien poziom koncentracji, to jednak sektory sprzętu lądowego i wodnego są nadal niezwykle rozdrobnione na poszczególne kraje;
7. podkreśla, że budowanie europejskiego przemysłu obronnego powinno odbywać się w sposób zrównoważony, we wszystkich krajach członkowskich, w oparciu o istniejące bazy przemysłowe oraz ustanowione zasady europejskiej polityki przemysłowej, o której mowa w art. 173 TFUE, a nie tylko w oparciu o zasady wolnej konkurencji;
8. przypomina państwom członkowskim UE, wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej, Komisji i Europejskiej Agencji Obrony, że ponad dwadzieścia lat po zakończeniu zimnej wojny, mając w tym czasie możliwość wykorzystania stosunkowo wysokich krajowych budżetów obrony, państwa członkowskie nie były w stanie osiągnąć wojskowego celu podstawowego i innych celów rozwoju wspólnych zdolności wojskowych;
9. przypomina, że jeżeli Europa chce utrzymać solidny przemysł w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, państwa członkowskie muszą skoordynować swoje budżety na obronę, tak by uniknąć powielania się i wzmocnić wspólne programy badań;

Czwartek, 21 listopada 2013 r.

10. zauważa, że mimo kryzysu i cięć budżetowych obywatele Europy nadal domagają się współpracy i kooperacji w zakresie europejskiej obrony i przemysłu, postrzeganej jako czynnik promujący bezpieczeństwo, wydajność oraz oszczędności;

11. odnotowuje komunikat Komisji z 24 lipca 2013 r. oraz sprawozdanie wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej Komisji z 15 października 2013 r. w sprawie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony; uważa za godne ubolewania, że Komisja i ESDZ nie wydały wspólnej unijnej deklaracji w ramach przygotowań do dotyczącego obronności szczytu Rady Europejskiej, który odbędzie się w grudniu bieżącego roku; oczekuje od Komisji konkretnych propozycji legislacyjnych co do tego, jak korzystać z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, europejskiej sieci przedsiębiorstw (EEN), Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji, by z zapewnić równomierny rozwój przemysłu obronnego we wszystkich częściach Unii Europejskiej;

12. przypomina, że Komisja i ministrowie obrony UE podkreślili już potrzebę podjęcia pilnych działań w tej dziedzinie w 2007 r. w specjalnym komunikacie Komisji oraz w strategii EAO dotyczącej EDTIB; wyraża ubolewanie z powodu niewykorzystanych szans na regularne przedkładanie sprawozdań z wykonania i aktualizację strategii po wejściu w życie Traktatu z Lizbony; uważa za pożałowania godny fakt, że w nowym komunikacie nie ma mowy o wcześniejszych strategiach; wzywa Komisję i EAO do opracowania w przyszłości wspólnej strategii EDTIB opartej na dotychczasowych doświadczeniach;

13. uważa, na podstawie własnej ogólnej oceny, że obie strategie nie zostały wystarczająco wdrożone z uwagi na brak wspólnego zrozumienia EDTIB wynikający z różnych interesów krajowych i przemysłowych i z utrzymywania się utrwalonych krajowych zwyczajów w sektorach uzbrojenia; zauważa, że są państwa członkowskie niemające własnego krajowego przemysłu obronnego ani sektorów niszowych starających się uzyskać na szczeblu światowym najlepszą wartość w stosunku do zainwestowanych pieniędzy, państwa z mniej konkurencyjnymi sektorami przemysłu obronnego sprzyjającymi krajowym łańcuchom dostaw, jak również państwa z silnym przemysłem obronnym akceptującym silną konkurencję światową;

14. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady Europejskiej dotyczącą uwzględnienia w porządku obrad grudniowego szczytu kwestii wzmocnienia obronności Europy; wzywa Radę Europejską do udzielenia koniecznego wsparcia z nową siłą i ambicją oraz do ustanowienia wytycznych, ogólnych priorytetów politycznych i harmonogramów dla prawdziwej europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej wzmocnionej odpowiednimi środkami na rzecz integralności i budowania zaufania i opartej na zdolnościach oraz zintegrowanej i konkurencyjnej na rynku światowym, w ramach której będzie się promować synergie, umożliwiać efektywne wykorzystanie ograniczonych zasobów oraz unikać powielania;

Harmonizacja wymogów i konsolidacja popytu

15. uznaje za godne ubolewania, że podejmowane w przeszłości wysiłki na rzecz skonsolidowania popytu nie zlikwidowały fragmentacji popytu w UE, gdzie jest 28 klientów w zakresie obronności krajowej i jeszcze więcej klientów na produkty do użytku cywilnego i wojskowego; wyraża ubolewanie, że plan rozwoju zdolności EAO przyniósł ograniczone rezultaty; wzywa zatem Radę Europejską do rozpoczęcia procesu przeglądu obronności europejskiej oraz do urealnienia koordynacji procesów krajowego planowania obronności na poziomie UE; wzywa wiceprzewodniczącą Komisji/wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do podjęcia szeroko zakrojonego procesu opracowania białej księgi w sprawie bezpieczeństwa i obrony europejskiej w celu jednoznacznego określenia ambicji strategicznych UE oraz usprawnienia procesów rozwijania zdolności;

16. wzywa państwa członkowskie do dalszego badania możliwości synchronizacji i wspólnego zaplanowania zarządzania cyklem życia swoich zdolności obronnych we współpracy z EAO; uważa, że wyższy poziom synergii prowadzący do wspólnej europejskiej polityki w zakresie zdolności i uzbrojenia, o której mowa w art. 42 TUE, stanowiłyby warunek wstępny przemiany harmonizacji wymogów militarnych w zharmonizowane nabywanie sprzętu przez państwa członkowskie, stwarzając w ten sposób warunki napędzanej przez popyt, ponadnarodowej restrukturyzacji przemysłu obronnego w UE;

17. odnotowuje prace w ramach procesu planowania obrony NATO, podczas których członkowie sojuszu, w tym 26 sojuszników europejskich, koordynują w razie potrzeby działania, aby zapewnić rozwijanie i utrzymywanie właściwych zdolności obronnych z myślą o stawianiu czoła przyszłym wyzwaniom; odnotowuje, że NATO od dawna uznaje konieczność ścisłej współpracy z przemysłem, zwłaszcza aby spełniać wymogi w zakresie rozwoju zdolności wojskowych, głównie w odniesieniu do normalizacji i interoperacyjności, wspierając jednocześnie transatlantycką współpracę technologiczną i przemysłową w dziedzinie obrony;

Czwartek, 21 listopada 2013 r.

Polityka przemysłowa

18. uważa, że europejska polityka przemysłowa w dziedzinie obronności powinna mieć na celu: optymalizację potencjału państw członkowskich poprzez koordynację rozwoju, rozmieszczenia i utrzymania wachlarza zdolności, obiektów, sprzętu i usług, aby móc podejmować wszelkiego rodzaju misje, w tym te najbardziej wymagające, dzięki wzmocnieniu europejskiego przemysłu obronnego, wsparciu badań naukowych, współpracy technologicznej i rozwojowi programów współpracy w dziedzinie sprzętu;

19. uznaje znaczenie europejskiego przemysłu obronnego dla innowacji i wzrostu, ponieważ przemysł ten w sposób bezpośredni i pośredni zapewnia w Unii ok. 400 000 miejsc pracy; podkreśla, że mimo iż europejska gospodarka obronna boryka się z szeregiem trudności, istnieje potrzeba opracowania nowego podejścia, które nie doprowadzi do powielania, natomiast przyniesie wiele korzyści skali oraz wzrost konkurencji w przemyśle;

20. uważa, że nadszedł czas, aby wesprzeć dobrowolne podejście do działania w kwestii fragmentacji europejskiego rynku przemysłu obronnego, pogłębiając jego konsolidację (i rozpoczynając harmonizację) pod względem popytu, podaży, regulacji i norm, oraz aby inwestować w zintegrowaną, zrównoważoną politykę przemysłową opartą na badaniach, innowacyjności, bardziej wydajnym wykorzystaniu zasobów, strategii w zakresie surowców, wzmocnieniu MŚP oraz rozwoju sieci regionalnych; w pełni popiera wysiłki Komisji na rzecz wzmocnienia wewnętrznego rynku obrony i bezpieczeństwa poprzez odpowiednie wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw, które odgrywają kluczową rolę w rozwoju innowacyjności, wyspecjalizowanych zdolności i najnowocześniejszych technologii oraz tworzeniu miejsc pracy w ramach strategii „Europa 2020”;

21. uważa za istotne, aby państwa członkowskie wzmocniły współpracę w celu sprostania wyzwaniom przemysłowym, i zauważa, że ograniczenia budżetowe oraz rosnąca konkurencja światowa oznaczają, iż UE potrzebuje wewnętrznego partnerstwa, łączenia się w grupy oraz podziału obowiązków; wspiera EAO w jej pracy zachęcającej do tworzenia ugrupowań regionalnych;

22. uważa, że należy uwzględnić niezwykle specyficzny charakter rynków obrony ze względu na kontrolę wywozu i walkę z rozprzestrzenianiem broni masowego rażenia, obowiązujące wymogi zachowania ścisłej poufności oraz fakt, iż liczba przedsiębiorstw zaopatrujących rynek jest ograniczona, a popyt jest prawie wyłącznie państwowy;

23. uważa, że przemysł obronny ma szczególny charakter, biorąc pod uwagę dłuższe terminy rozwijania produktów, potrzebę utrzymania operacyjności systemów przez kilkadziesiąt lat, znaczny i rosnący koszt programów oraz fakt, iż komercjalizacja produktu w dużej mierze zależy od rządów państw członkowskich;

24. popiera potencjał przemysłowy i zachęca do podwójnego wykorzystania produktów w sektorze bezpieczeństwa i obronności, a zwłaszcza w obszarze przestrzeni kosmicznej, marynarki, lotnictwa i łączności; podkreśla, że przemysł obronny jest ważną siłą napędową w dziedzinie zaawansowanych technologii, które na późniejszym etapie mają być wykorzystywane do celów handlowych;

25. wzywa Radę Europejską do wspierania EDTIB wszystkimi środkami, a przede wszystkim, by w tym celu dokonała ona bardziej jasnego określenia zakresu EDTIB, zwłaszcza poprzez przyznanie zainteresowanym stronom specjalnego statusu podmiotów gospodarczych działających w dziedzinie obronności w Europie;

26. domaga się, by podmioty gospodarcze działające w dziedzinie obronności w Europie otrzymały ten status na podstawie rzeczywistej wartości dodanej, zarówno technologicznej, jak i społeczno-gospodarczej, którą podmioty te wnoszą do Europy; w związku z tym uważa, że tylko te podmioty gospodarcze działające na rzecz obronności w Europie powinny korzystać z programów europejskich;

27. uważa, że koncepcja podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w dziedzinie obronności w Europie powinna zostać uznana oraz że spełnione powinny zostać rozsądne kryteria związane z zatrudnieniem, kontrolą naukową i technologiczną, procesem podejmowania decyzji oraz produkcją na obszarze europejskim, umożliwiając w ten sposób ich ochronę;

28. wzywa państwa członkowskie do rozwijania baz przemysłowo-technologicznych sektora obronnego oraz centrów doskonałości skupionych wokół kluczowych technologii wraz z towarzyszącymi im skutecznymi mechanizmami zarządzania przedsiębiorstwami na terytorium Unii Europejskiej, budując w ten sposób między nimi większą wzajemną współzależność;

29. wzywa państwa członkowskie do zachęcania do współpracy najważniejszych przedsiębiorstw z sektora obronności z uniwersytetami; podkreśla, że dzięki tej współpracy baza wiedzy uniwersytetów może stać się bogatsza;

Czwartek, 21 listopada 2013 r.

30. wzywa państwa członkowskie i Komisję Europejską do usunięcia zbędnych przeszkód regulacyjnych, poprawy jakości dialogu pomiędzy przedsiębiorstwami sektora obronności oraz sprzyjania ich udoskonaleniu technicznemu z myślą o umożliwieniu im nabywania sprzętu najlepiej dostosowanego do ich wymogów w zakresie wydajności i kosztów; wzywa do pilnej restrukturyzacji przedsiębiorstw europejskich, dzięki pokonaniu barier krajowych i przyjęciu wizji globalnej;

31. uważa małe i średnie przedsiębiorstwa, które opracowują i produkują wiele innowacyjnych produktów, za podstawowy element utrzymania i umacniania EDTIB; odnotowuje, że rozdrobnienie europejskiego rynku obrony stanowi przeszkodę dla MŚP na drodze do wprowadzania na rynek ich produktów; wzywa państwa członkowskie, EAO i Komisję do współpracy w poszukiwaniu metod i sposobów trwałego umacniania małych i średnich przedsiębiorstw oraz ułatwiania im dostępu do rynku w sektorze obronności; podkreśla, że dzięki wspólnemu systemowi normalizacji i certyfikacji przedsiębiorstwa europejskie, w tym MŚP, odniosą korzyści, gdyż poprawi to ich dostęp do rynków europejskich i światowych, stworzy miejsca pracy i zwiększy dostęp do finansowania z UE;

Konieczność wspólnego podejścia do normalizacji i certyfikacji

32. ponownie podkreśla fundamentalne znaczenie normalizacji sprzętu obronnego dla tworzenia konkurencyjnego jednolitego europejskiego rynku obrony, jak również dla zapewnienia interoperacyjności i ułatwienia współpracy w zakresie programów zbrojeniowych dla łącznej i wspólnej realizacji projektów oraz dla trwałej interoperacyjności sił zbrojnych państw członkowskich, co zmniejszy poziom kosztów utrzymania i funkcjonowania oraz zapewni optymalne wykorzystanie zdolności obronnych państw członkowskich we wspólnych operacjach;

33. przypomina o rozpowszechnieniu konkurencyjnych norm przemysłowych w branży produktów cywilnych i wojskowych; ubolewa nad ograniczonym sukcesem wdrażania porozumień i zaleceń standaryzacyjnych (STANAG i STANREC) NATO; wzywa Komisję i EAO do promowania spójnego zestawu wspólnych norm w zakresie obrony oraz do opracowania „norm mieszanych” dla obszarów podwójnego zastosowania; wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, aby kroki, które podejmą one w przyszłości celem określenia norm w zakresie obrony, były oparte na zaleceniach cywilnych Komisji i europejskich organizacji normalizacyjnych;

34. zwraca się do państw członkowskich o zbadanie możliwości oferowanych przez Europejską Agencję Obrony (EAO) w celu opracowania europejskich norm dla produktów i zastosowań wojskowych, np. dla budowy statków szpitalnych czy w dziedzinie zdalnie sterowanych systemów powietrznych;

35. z zadowoleniem przyjmuje wnioski Komisji Europejskiej w zakresie normalizacji, i wzywa Radę Europejską do wzięcia ich pod uwagę i przedstawienia konkretnych propozycji w tym obszarze;

36. wzywa państwa członkowskie do usprawnienia europejskich procedur certyfikacji wraz z wzajemnym uznawaniem certyfikatów i opracowaniem wspólnych europejskich cywilnych i wojskowych procedur certyfikacji;

Zapewnienie gwarancji podaży

37. podkreśla w kontekście restrukturyzacji przemysłu znaczenie dopilnowania, aby gwarancja podaży nie została zagrożona; wzywa państwa członkowskie, EAO i Komisję do szybkiego opracowania kompleksowego i ambitnego, ogólnounijnego reżimu gwarancji podaży, w szczególności w odniesieniu do materiałów strategicznych i krytycznych technologii, opartego na systemie wzajemnych gwarancji i analizie ryzyka i potrzeb, w miarę możliwości z wykorzystaniem podstawy prawnej w formie stałej współpracy strukturalnej;

38. ponagla państwa członkowskie, aby pierwszy krok w kierunku realizacji tego celu stanowiło całkowite wykorzystanie potencjału generalnych i globalnych licencji przewidzianych w dyrektywie 2009/43/WE w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów związanych z obronnością we Wspólnocie oraz aby państwa członkowskie przyspieszyły prace nad wprowadzeniem w życie porozumienia ramowego w sprawie gwarancji podaży w okolicznościach nagłych potrzeb operacyjnych z 2006 r.;

39. wzywa EAO i Komisję do przedłożenia wspólnej strategii dotyczącej niezależności w zakresie krytycznych technologii, w szczególności jeśli chodzi o osiągalność i nieograniczony dostęp do nowych i kluczowych wspomagających technologii cywilnych i wojskowych (podwójnego zastosowania), takich jak najnowsza mikro- i nanoelektronika, sztuczna inteligencja oraz fotonika, które należy uznać za technologie o krytycznym znaczeniu dla misji WPBiO; wzywa państwa członkowskie do wykorzystania europejskiej bazy przemysłowo-technologicznej sektora obronnego w celu wzmocnienia samowystarczalności Unii Europejskiej w tych kluczowych obszarach;

Czwartek, 21 listopada 2013 r.

Nadanie nowego impetu współpracy w dziedzinie zbrojeń

40. zachęca państwa członkowskie do zajęcia się kwestią niewykorzystanego potencjału przemysłowego wynikającego ze spadku popytu poprzez tworzenie nowych projektów, w oparciu o niedostatecznie wykorzystywaną i niedofinansowaną EAO oraz aby wyciągnęły wnioski z ostatnich wspólnych operacji, które ukazały atuty, lecz także odsłoniły braki, np. w dziedzinie lotniczego transportu strategiczno-taktycznego lub obserwacji przestrzeni powietrznej i kosmicznej; zaleca w szczególności opracowanie głównych rozwiązań o zastosowaniach cywilno-wojskowych, których zdecydowanie brakuje w większości państw członkowskich UE, takich jak systemy zdalnie sterowanych statków powietrznych (RPAS), w ten sposób sprzyjając rozwojowi zaawansowanych technologii i pomagając w zatrzymaniu kompetencji o kluczowym znaczeniu w Europie; zachęca UE do udziału we wspólnych projektach dzięki leasingowi lub nabyciu zdolności podwójnego zastosowania i potencjalnemu zakupowi prototypów;

41. uważa, w świetle zdobytych doświadczeń, że podział działań w zakresie opracowywania i produkcji w ramach wspólnych programów zbrojeniowych powinien być zorganizowany z poszanowaniem ścisłej zasady efektywności przemysłowej i wydajności gospodarczej, aby uniknąć powielania i wzrostu kosztów;

42. apeluje do państw członkowskich, aby przy rozważaniu zakupu wielkoskalowych rozwiązań technologicznych w zakresie obrony priorytetowo traktowały wewnętrzne projekty lub wspólne programy czy nowe technologie europejskie, co może sprzyjać handlowi europejskiemu i zacieśnionej współpracy, a jednocześnie konkurencji w zakresie jakości i cen na światowym rynku obrony;

43. ponagla Radę Europejską, aby w kontekście obecnych rozwiązań administracyjnych między EAO a Organizacją do spraw Współpracy w Zakresie Uzbrojenia (OCCAR) zapewniła pomyślność wdrażania wspólnych projektów oraz przewidziała zacieśnienie powiązań między obydwojema organizacjami;

44. wzywa Radę Europejską, aby umożliwiła EAO pełne przejęcie swojej roli instytucjonalnej określonej w art. 42 ust. 3 i art. 45 TUE, dając jej niezbędne zasoby; ponownie podkreśla pilną potrzebę zapewnienia przez państwa członkowskie należytego finansowania pełnego zakresu zadań i misji EAO; jest zdania, że najlepiej można to osiągnąć dzięki sfinansowaniu personelu agencji i kosztów bieżących z budżetu unijnego, poczynawszy od najbliższych wieloletnich ram finansowych;

Wspieranie misji WPBiO poprzez europejskie badania i rozwój

45. stwierdza, że kryzys gospodarczo-finansowy oraz cięcia środków przeznaczanych na obronę w większości państw członkowskich niosą ze sobą ryzyko znacznych ograniczeń, komplikacji lub opóźnień w ramach programów w zakresie badań i innowacji technologicznych w prawie wszystkich państwach członkowskich, co prawdopodobnie w dalszym ciągu będzie negatywnie wpływać na europejski przemysł obronny i postępy naukowe Unii w tej dziedzinie; podkreśla, że sytuacja ta może spowodować w perspektywie średnio- i długoterminowej likwidację miejsc pracy oraz utratę potencjału przemysłowego i fachowej wiedzy;

46. podkreśla znaczenie badań i innowacji w sektorze obronności i bezpieczeństwa oraz programu badawczego „Horyzont 2020”, a zwłaszcza siódmego wyzwania społecznego poświęconego zagadnieniu: „Bezpieczne społeczeństwa: ochrona wolności i bezpieczeństwa Europy i jej obywateli”; podkreśla znaczenie wspierania wielonarodowej współpracy między państwami członkowskimi i ich odnośnymi agencjami prowadzącymi działalność w tej dziedzinie; uważa, że ze względu na wysoki stopień poufności innowacyjnych badań dla przemysłu obronnego niezbędne jest finansowanie tych badań w sposób adekwatny do potrzeb; uważa w związku z tym, że należy rozważyć możliwość powołania w ramach JRC Instytutu Obronności i Bezpieczeństwa Europejskiego;

47. z zadowoleniem przyjmuje planowane przez Komisję podjęcie działań przygotowawczych w zakresie finansowanych przez UE badań jako wsparcia dla misji WPBiO, oraz zachęca Komisję do przedstawienia szczegółowej propozycji stanowiącej prototyp takich programów na początkowym etapie najbliższych wieloletnich ram finansowych;

48. uważa, że badania i innowacje prowadzone w związku z EDTIB wciąż opierają się na ważnych podstawach etycznych; odnotowuje, że cały rozdział Traktatu z Lizbony jest poświęcony wspólnej polityce bezpieczeństwa i obrony, obejmującej badania naukowe w dziedzinie technologii obronnych oraz koncepcję wspólnej obrony Unii; wzywa państwa członkowskie i EAO do znacznego zwiększenia liczby i jakości wspólnych projektów w zakresie badań i rozwoju;

49. przypomina, że zgodnie z art. 179 TFUE Unia ma obowiązek wspierać wszystkie badania uznane za niezbędne na podstawie traktatów;

Czwartek, 21 listopada 2013 r.

50. przypomina, że europejscy ministrowie obrony uzgodnili w listopadzie 2007 r. wspólne poziomy odniesienia w celu podwyższenia wydatków na badania naukowe i rozwój w dziedzinie obronności do 2 % ogółu wydatków na obronność, a także osiągnięcia poziomu wspólnego finansowania europejskich badań naukowych i rozwoju w dziedzinie obronności wynoszącego 20 %;

51. wspiera grupę zadaniową ds. obrony, która obejmuje Komisję Europejską, Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) oraz Europejską Agencję Obrony (EAO), w jej wysiłkach mających na celu zagwarantowanie, że wyniki badań prowadzonych w ramach programu „Horyzont 2020” będą mogły zostać wykorzystane do badań związanych z innowacją w dziedzinie obronności, a także zmierzających ku optymalizacji synergii zastosowań cywilno-wojskowych; wzywa również do zapoznania się ze sposobami wykorzystania finansowania publiczno-prywatnego poprzez tworzenie wspólnych przedsięwzięć zgodnie z art. 187 TFUE;

52. zachęca EAO do korzystania z jej udokumentowanych, opartych na współpracy i zakończonych sukcesem programów inwestycyjnych oraz do współdziałania z Komisją w celu uruchomienia programów badawczych i rozwojowych na podstawie art. 185 TFUE;

53. podkreśla znaczenie synergii między badaniami cywilnymi i badaniami wojskowymi w dziedzinach charakteryzujących się wysoką wartością dodaną; podkreśla, że mając na uwadze, iż niektóre projekty mają głównie cywilne przeznaczenie, a niektóre dotyczą suwerenności, można by zbadać możliwość skuteczniejszego wykorzystania ich podwójnego zastosowania w celu podziału kosztów, ponieważ sektory te są siłami napędowymi wzrostu i zatrudnienia; podkreśla ponadto, że takie synergie mogłyby również urzeczywistnić się poprzez konsolidację europejskiej podaży sektora prywatnego w ramach handlu detalicznego;

54. wzywa państwa członkowskie do stworzenia odpowiedniej platformy w celu prowadzenia badań nad obronnością w sferze cywilnej, z naciskiem na nowatorskie zastosowania technologiczne; wzywa państwa członkowskie, aby badania w zakresie technologii obronnych ukierunkowały także na likwidację skutków klęsk żywiołowych (w ciągu ostatnich 40 lat liczba klęsk żywiołowych wzrosła w Europie czterokrotnie);

55. stoi na stanowisku, że przemysł obronny w UE powinien utrzymać wysoki poziom innowacyjności zarówno pod względem wojskowym, jak i cywilnym, aby odpowiedzieć na wszystkie zagrożenia i wyzwania, którym państwa członkowskie i UE będą musiały stawić czoła w najbliższych latach, wykorzystując w tym celu najbardziej obiecujące zdobycze technologii opracowane czy to specjalnie dla potrzeb obronności, czy też do zastosowań cywilnych;

56. podkreśla potrzebę zapewnienia, by wyniki badań należycie zabezpieczano we wspólnej polityce w zakresie własności intelektualnej, oraz uważa, że należy dodatkowo wzmocnić rolę EAO w tej dziedzinie, tak by na wczesnym etapie ułatwić przyszłą współpracę technologiczną i przemysłową między partnerami z UE;

Przestrzeń kosmiczna

57. jest przekonany, że branża działająca na rzecz przestrzeni kosmicznej przyczynia się do strategicznej autonomii UE, natomiast niezależny dostęp państw członkowskich odgrywa kluczową rolę w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa; podkreśla znaczenie utrzymania najwyższej jakości tego innowacyjnego pod względem technologicznym i wydajnego przemysłu, aby zapewnić niezależność technologiczną Unii Europejskiej;

58. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie i rozwój europejskiego systemu nawigacji satelitarnej (Galileo, Copernicus i EGNOS); podkreśla, że opracowanie takich systemów będzie stanowić silny bodziec nie tylko dla przemysłu kosmicznego, ale także dla autonomii Europy i zapewni szansę na rozwój kluczowego elementu europejskiej bazy przemysłowo-technologicznej w dziedzinie obronności;

59. podkreśla konieczność ochrony europejskiej infrastruktury kosmicznej poprzez ustanowienie procedur obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych (SST) na poziomie europejskim;

Technologie informacyjno-komunikacyjne i bezpieczeństwo danych

60. zaznacza, że era cyfrowa niesie ze sobą coraz większe wyzwania w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony infrastruktury i technologii, w związku z czym podkreśla potrzebę ściślejszej współpracy i wymiany wiedzy eksperckiej między państwami członkowskimi z jednej strony, a także między Unią Europejską i jej kluczowymi partnerami z drugiej strony;

61. zwraca uwagę na znaczenie rozwoju europejskich norm w zakresie ICT i bezpieczeństwa cybernetycznego oraz ich integracji z normami międzynarodowymi;

Czwartek, 21 listopada 2013 r.

62. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wzajemnej współpracy w celu zagwarantowania bezpieczeństwa cybernetycznego jako kluczowego elementu, który w związku z tym należy szczególnie wspierać poprzez badania i innowacje w sektorze bezpieczeństwa i obronności i który powinien być częścią krótko-, średnio- i długoterminowej strategii;

63. wzywa Komisję i państwa członkowskie do systematycznego uwzględniania zagadnień dotyczących bezpieczeństwa cybernetycznego w istniejących i przyszłych europejskich programach cywilnych lub wojskowych (Galileo, Copernicus, jednolita przestrzeń powietrzna/SESAR itp.);

Umocnienie wewnętrznego rynku sprzętu wojskowego

64. przypomina, że państwa członkowskie muszą pilnie zwiększyć przejrzystość i stopień otwarcia rynków obrony, a jednocześnie wskazuje na specyfikę zamówień w dziedzinie obronności, których z uwagi na to, że dotyczą najżywoniejszych interesów bezpieczeństwa państw, nie można traktować tak samo jak zamówień w innych sektorach; wzywa państwa członkowskie i Komisję do upewnienia się, że dyrektywy z 2009 r. w sprawie zamówień publicznych i transferów w dziedzinie obronności są właściwie i konsekwentnie stosowane, w szczególności w odniesieniu do wszelkich odstępstw od stosowania przepisów na mocy art. 346 TFUE, w celu wzmocnienia jednolitego rynku poprzez zmniejszanie w stosownych przypadkach złożoności zasad udzielania zamówień w sektorze obronnym;

65. ponagla Komisję do podjęcia wzmoczonych wysiłków na rzecz tworzenia równych szans na rynku obrony poprzez ograniczenie stosowania praktyk powodujących zaburzenia na rynku do niezbędnego minimum należycie uzasadnionych wyłączeń; zauważa w szczególności potrzebę wzmocnienia kontroli pomocy państwa oraz wzywa państwa członkowskie do zwiększenia przejrzystości w zakresie pomocy państwa i praktyk w dziedzinie udzielania zamówień w sektorze obronnym, zarówno w odniesieniu do władz i agencji europejskich, jak i ogółu społeczeństwa;

66. wyraża zaniepokojenie faktem, że kilka państw członkowskich przymierza się do zakupu używanych samolotów bojowych F-16 bez zapewnienia europejskim przedsiębiorstw możliwości przedstawienia konkurencyjnej oferty; uważa, że taka praktyka stoi w sprzeczności z celem Rady Europejskiej dotyczącym umacniania bazy przemysłowej europejskiego sektora obronnego; przypomina tym państwom członkowskim o potrzebie wdrażania zasad niedyskryminacji i przejrzystości, które zostały ustanowione w traktacie z Lizbony, również w odniesieniu do międzyrządowych operacji handlowych;

67. wzywa państwa członkowskie, EAO i Komisję do współdziałania na rzecz stopniowego wyeliminowania wymogu stosowania offsetu, przy jednoczesnym sprzyjaniu integracji przemysłu mniejszych państw członkowskich z europejską bazą technologiczno-przemysłową sektora obronnego za pomocą środków innych niż offset; zachęca zwłaszcza państwa członkowskie do pełnego wykorzystania postanowień dyrektyw dotyczących podwykonawstwa i generalnych zezwoleń do osiągnięcia tego celu;

68. podkreśla, że w zamówieniach w dziedzinie obronności powinno się promować zwiększone wykorzystywanie innowacyjnych technik udzielania zamówień, a zwłaszcza e-zamówień oraz zamówień przedkomercyjnych, i podejmowanie inicjatyw na rzecz badań i rozwoju, ponieważ mogą się one okazać wyjątkowo przydatne we wspomnianej dziedzinie i odgrywać główną rolę w zmniejszaniu obciążeń administracyjnych i kosztów związanych z procedurami udzielenia zamówienia; uważa, że należy jednocześnie zapewnić ochronę praw własności intelektualnej i wiedzy fachowej; wzywa państwa członkowskie, by w sposób strategiczny wykorzystwały zamówienia w dziedzinie obronności oraz wdrożyły innowacyjne zasady udzielania zamówień oparte na koncepcji oferty najkorzystniejszej ekonomicznie;

69. jest zdania, że instytucje oraz podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa powinny mieć dostęp do specjalnej procedury udzielania zamówień wiążących się z wymogiem opracowania produktu lub usługi o charakterze innowacyjnym lub przeprowadzenia innowacyjnych robót, a następnie zakupu takich dostaw, usług lub robót, jeśli spełnienie tego wymogu przy zastosowaniu rozwiązań już dostępnych na rynku jest niemożliwe;

70. ponadto uważa, że taka procedura przyniosłaby poprawę funkcjonowania rynku wewnętrznego i rozwój europejskiego rynku wyposażenia obronnego, europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego, a także stanowiłaby impuls do rozwoju innowacyjnych MŚP; podkreśla, że taką procedurę uzgodniono już w zmienionej dyrektywie klasycznej oraz w zmienionej dyrektywie sektorowej, umożliwiając instytucjom zamawiającym ustanawianie partnerstwa innowacyjnego w perspektywie długofalowej, w celu opracowania, a następnie zakupu nowych, innowacyjnych produktów, usług lub robót, wywołując niezbędny popyt rynkowy i motywując do opracowywania innowacyjnych rozwiązań bez zamykania dostępu do rynku;

Czwartek, 21 listopada 2013 r.

71. dlatego wzywa Komisję do uwzględnienia tych okoliczności w sprawozdaniu dotyczącym wdrożenia, które do dnia 21 sierpnia 2016 r. ma ona przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie na temat dyrektywy 2009/81/WE w sprawie udzielania zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa, a także by do sprawozdania dołączyła wniosek legislacyjny zmieniający dyrektywę 2009/81/WE i wprowadzający procedurę partnerstwa innowacyjnego w odniesieniu do danych zamówień;

72. wzywa państwa członkowskie, by podjęły również kroki w celu zniesienia powielania i nadwyżek w sektorze przez zwiększenie współpracy na rynku wewnętrznym; zwraca uwagę na potencjalne korzyści płynące ze wspólnego udzielania zamówień, takie jak korzyści skali i interoperacyjność; wskazuje, że wspólne projekty będą skutkować obniżeniem kosztów i umożliwią inwestycje długoterminowe;

73. przypomina, że zamówienia udzielane w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa są często złożone pod względem technicznym; podkreśla, że w celu ułatwienia przetargów transgranicznych konieczne jest dokonanie przeglądu – w stosownych przypadkach – niepotrzebnych, niezgodnych lub nieproporcjonalnych wymogów technicznych, by zminimalizować oraz – tam, gdzie to będzie możliwe – wyeliminować bariery dla rynku wewnętrznego;

EDTIB w kontekście globalnym

74. zauważa, że rozwijanie wykonalnego EDTIB postrzegać można jedynie w kategoriach elementu rynku globalnego, oraz zachęca Komisję i Radę Europejską, aby potraktowały tę kwestię w perspektywie globalnej; uważa, że podjęcie środków protekcjonistycznych byłoby sprzeczne z celem polegającym na wzmocnieniu konkurencyjności europejskiego przemysłu obronnego;

75. wyraża ubolewanie z powodu obecnej nierówności pod względem wzajemnej dostępności rynku amerykańskiego i europejskiego oraz wynikającego stąd zaburzenia równowagi wymiany handlowej w przemyśle obronnym; wzywa do podjęcia wysiłków na rzecz uzyskania prawdziwej wzajemności w dostępie do zamówień publicznych w zakresie obronności po obydwu stronach Atlantyku;

76. domaga się, by państwa członkowskie skrupulatnie przestrzegały zobowiązań określonych we wspólnym stanowisku Rady nr 2008/944/WPZiB definiującym wspólne zasady kontroli eksportu technologii i sprzętu wojskowego, a także aby zapewniły dokonywanie surowych ocen wszystkich wniosków o zezwolenia w oparciu o wszystkie osiem wymaganych kryteriów; wzywa państwa członkowskie, aby aktywnie udzielały się na forach międzynarodowych na rzecz większej przejrzystości na międzynarodowych rynkach zamówień w dziedzinie obronności w celu zwiększenia możliwości kontroli obrotów handlowych w zakresie uzbrojenia, w szczególności wspierając traktat o handlu bronią; wzywa państwa członkowskie do szybkiej ratyfikacji traktatu, aby mógł on wejść w życie po tym, jak Parlament wyrazi na to zgodę;

o

o o

77. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, parlamentom państw członkowskich, Zgromadzeniu Parlamentarnemu NATO oraz Sekretarzowi Generalnemu NATO.
